

Het NAVO-Defensiecollege

KAREL VAN MULDER

Kolonel Karel Van Mulders is een infanterieofficier maar het grootste gedeelte van zijn loopbaan werkt hij in het domein van materieelbeheer. In 2005 stapt hij over naar het politiek-militaire domein met eerst een functie in de Belgische Militaire Permanente Vertegenwoordiging bij de EU en vervolgens in het NAVO-Defensiecollege.

95

Le Collège de défense de l'OTAN, centre académique d'excellence de l'Alliance, est doté d'une triple mission : formation, recherche et ouverture vers l'extérieur. La session principale est destinée à des officiers et des cadres civils de haut niveau. Le cours de coopération régionale de l'OTAN étudie les enjeux du Moyen-Orient élargi. Le stage pour officiers généraux et ambassadeurs permet, quant à lui, un échange d'idées à un haut niveau. En outre, la division de la Recherche publie régulièrement des analyses de sécurité et contribue au processus de formation. L'ouverture vers l'extérieur passe aussi par l'organisation de séminaires, d'ateliers et d'une semaine de formation à Kiev. Les conseillers de faculté sont responsables d'un comité ou de la préparation des guides académiques. Enfin, la Belgique est représentée au Collège par un colonel.

Het idee om een Defensiecollege op te richten in de schoot van de NAVO werd gelanceerd in 1951 door Generaal Eisenhower. Hij was van oordeel dat een nieuwe internationale instelling met een specifieke vormingsopdracht noodzakelijk was voor de NAVO. Het NAVO-Defensiecollege opende zijn deuren op 19 november 1951 in Parijs. Nadat Frankrijk zich uit de Geïntegreerde Militaire Structuur van de NAVO had teruggetrokken, verhuisde het College in 1966 naar Rome in een gebouw in de EUR-wijk. Deze installatie was echter verre van ideaal. Een nieuw gebouw werd in de jaren 90 opgetrokken in de militaire zone van Cecchignola aan de zuidrand van Rome en in 1999 betrok het College deze nieuwe locatie. Het NAVO-Defensiecollege wordt bevoelen door een

Luitenant-generaal en hangt rechtstreeks af van het Militair Comité en van de Noord-Atlantische Raad.

96

Generaal Eisenhower verwoordde de grondslag voor de oprichting van deze nieuwe instelling in de beginjaren van de NAVO, wanneer het concept van de gemeenschappelijke verdediging van het grondgebied nog totaal nieuw was: “Het is een zeer belangrijke en een prioritaire vereiste om individuen te vormen, zowel militairen als burgers, die een zeer grondig begrip hebben van de vele ingewikkelde factoren die het probleem beïnvloeden van het uitbouwen van een aangepaste verdedigingshouding voor de NAVO-zone... Dit houdt in dat we voortdurend moeten uitkijken naar individuen die in staat zijn om zich permanent aan te passen aan een nieuwe omgeving en die in een redelijk korte tijd hun inzicht kunnen verbreden en de essentiële elementen van de uitdagende problemen voldoende kunnen vatten om verantwoordelijkheden in dit nieuwe domein op te nemen...”.

In overeenstemming met deze grondgedachte is het College hoofdzakelijk gericht op het verstrekken van vormingen op strategisch niveau over politico-militaire vraagstukken. De twee andere opdrachten van het College zijn het organiseren van activiteiten naar de buitenwereld toe (*outrreach*) en het uitvoeren van onderzoekswerk.

De voornaamste cursus is de *Senior Course*. Deze 22-weken durende cursus bereidt hogere officieren en burgers van een gelijkwaardig niveau voor om belangrijke functies in NAVO- multinationale staven of functies in verband hiermee in de respectieve hoofdsteden te bekleden. Deze cursus staat open voor alle NAVO-landen en voor een beperkt aantal kandidaten van partnerlanden, inclusief landen van de Mediterrane Dialoog (MD), van het Istanboel-Samenwerkingsinitiatief (ICI), van Contactlanden (CC) en Irak.

Het doel van deze cursus is om de kennis over de internationale veiligheidsomgeving verder uit te diepen en om na te gaan hoe de NAVO de uitdagingen van deze complexe en dynamische omgeving aanpakt. Een ander objectief is het aanwakkeren van het strategische denken en de kritische analyse van problemen bij de deelnemers.

Deze cursus wordt tweemaal per jaar georganiseerd. In elke cursus zijn er drie studiereizen voorzien van telkens twee weken, waarbij verschillende NAVO- en partnerlanden bezocht worden, evenals het hoofdkwartier en de strategische commando's van de NAVO en de zetels van andere belangrijke internationale

instellingen zoals de VN en de EU. Aan elke cursus nemen ongeveer 85 burgers en militairen deel uit een 30-tal verschillende landen. België probeert voor iedere cursus twee hogere officieren aan te wijzen. De vorming in de *Senior Course* is een unieke voorbereiding om nadien functies te vervullen in een internationaal milieu (NAVO, EU, UN, OSCE, ...) en in het Stafdepartement Strategie.

Een andere belangrijke cursus in het College is de "*NATO Regional Cooperation Course* (NRCC)". Deze duurt tien weken en bestudeert veiligheidsproblemen die zowel de NAVO als het Midden-Oosten (in de brede betekenis) aanbelangen. De NRCC staat open voor deelnemers van de landen van de Mediterrane Dialoog, van de landen van het Istanboel-Samenwerkingsinitiatief en van de NAVO-landen. Per cursus zijn er een 24-tal plaatsen voorzien, waarvan 8 plaatsen voor deelnemers uit NAVO-landen. De NRCC biedt een uniek kader aan om specifieke standpunten van de landen van het Midden-Oosten beter te leren begrijpen evenals hun cultuur, zeden en gewoonten.

Hiernaast wordt er ook een "*General/Flag Officers and Ambassadors*"-cursus ingericht. De naam van deze cursus geeft duidelijk aan wat de doelgroep is. Deze vorming van één week wenst de wederzijdse kennis van de deelnemers betreffende elkaars bezorgdheden, belangen en capaciteiten i.v.m. veiligheid te bevorderen.

Ten slotte wordt er nog de gelegenheid geboden aan deelnemers van NAVO-landen, partnerlanden, Internationale Organisaties (IO) en Niet-gouvernementele Organisaties (NGO) om gedurende één week een specifiek gedeelte van de vorming van de *Senior Course* mee te volgen. Dit zijn de "*Modular Short Courses*" en de "*Integrated Partners Orientation Course*".

In het kader van de "*outreach*" organiseert het NAVO-Defensiecollege jaarlijks een aantal activiteiten om de kennis over de NAVO en het NAVO-Defensiecollege te bevorderen, zowel in de schoot van de NAVO als naar buiten toe door het op touw zetten van workshops, seminaries en door het inrichten van de jaarlijkse Conferentie van de Commandanten van verschillende Defensie-instituten. Bovendien draagt het NAVO-Defensiecollege in samenwerking met het Oekraïense nationale Defensie-Instituut bij tot de voorbereiding en uitvoering van een studieweek met seminaries in Kiev om de Oekraïense officieren beter vertrouwd te maken met de NAVO en haar rol.

In de schoot van het College is er eveneens een kleine onderzoekscel die een sleutelpositie bekleedt als forum voor de analyse en de bespreking van de

NAVO- veiligheidspolitiek, voor “*outreach*” en voor vorming. Deze onderzoeksceel publiceert jaarlijks een aantal korte, gebruiksvriendelijke documenten van een hoog academisch niveau. De onderzoekers schrijven ook regelmatig bijdragen voor vooraanstaande kranten en weekbladen. Bovendien begeleiden ze de schriftelijke werken van de cursisten in de *Senior Course* en leiden ze specifieke studiegroepen waarvoor de cursisten van de *Senior Course* zich op vrijwillige basis kunnen inschrijven, naast het verplichte curriculum.

In het NAVO-Defensiecollege is er één Belgische kolonel, die de rol vervult van faculteitsraadgever. Hij is eveneens de hoogste nationale vertegenwoordiger en moet er zorg voor dragen dat de Belgische cursisten in het College zo goed mogelijk begeleid worden in alle domeinen (administratief, logement, educatief, ...). Er zijn twee soorten raadgevers in het College: ofwel ben je verantwoordelijk voor een comité ofwel voor een studieperiode. In de eerste rol volg je, begeleid je, adviseer je en beoordeel je een groep van 9 à 10 cursisten. Dit is het zogenaamde “comité”. Wanneer de cursus start, worden de cursisten ingedeeld in verschillende comités. De verdeling in comités gebeurt zodanig dat er een zo goed mogelijk evenwicht bestaat tussen landen, diplomaten, burgers en militairen, tussen de geslachten en tussen de verschillende machten voor de militairen. In deze comités wordt dagelijks samengewerkt, gediscussieerd en worden gezamenlijk documenten opgesteld. Deze werkmethode heeft als doel de nodige vaardigheden te ontwikkelen voor het werken in een multinationale omgeving.

Als raadgever belast met een studieperiode stel je de werkgids voor de studieperiode samen. Hierin worden de objectieven van de periode beschreven, worden de onderwerpen van de lezingen ingeleid en wordt de verplichte en aanbevolen lectuur ter voorbereiding beschreven. Verder dien je ook sprekers voor de verschillende lezingen te identificeren, uit te nodigen, in te leiden en de vraag- en antwoordperiode na elke lezing te modereren. Nadien stelt de raadgever een evaluatieverslag op over zijn studieperiode met aanbevelingen tot verbetering. Een studieperiode beslaat normaal gezien één week.

Het College zal dit jaar zijn 60-jarig bestaan vieren. De infrastructuur werd op maat uitgewerkt voor de organisatie van de *Senior Course* en is niet geïntegreerd in een ander militair kwartier. Dit houdt in dat alle steundiensten door het College zelf verleend moeten worden. De helft van de ongeveer 130 plaatsen op de organisatietabel zijn voorbehouden voor ondersteunende functies. De investering qua personeel en werkings- en onderhoudskosten om jaarlijks vormingen te organiseren voor zowat 450 burgers en militairen is niet onbelangrijk, zelfs indien er naast de vormingen nog talrijke andere activiteiten in het College

georganiseerd worden. Het valt ook regelmatig op dat sommige NAVO-sprekers een iets te weinig genuanceerde centrale rol aan de organisatie toekennen.

Het evaluatieproces van de lezingen en de sprekers is zeer sterk uitgebouwd, maar verloopt langzaam gezien het aantal echelons dat doorlopen moet worden. Beslissingsprocessen in dit internationaal milieu nemen ook veel tijd in beslag.

Het College vervult een belangrijke rol in de opvang en de begeleiding van de families die de cursisten volgen naar Rome. Er is in een specifiek programma voor de partners voorzien, georganiseerd door de echtgenotes van de Staf van het College. Een uitgebreid cultureel programma laat toe om de vele culturele en historische schatten van Rome en Italië beter te leren kennen. Deze aspecten zijn uniek voor het College.

Voor de meeste cursisten is het een enorme eer om de *Senior Course* te mogen volgen, evenals een unieke gelegenheid om zich gedurende vijf maanden te kunnen onderdompelen in de studie van de globale veiligheidsproblematiek, om samen te werken met een verscheidenheid aan nationaliteiten en om een uniek internationaal netwerk van vrienden en contacten te kunnen uitbouwen. Het is jammer dat wegens een krapte aan personeel in de ambassades België geen diplomaten meer stuurt naar deze cursus. Als faculteitsraadgever is het werk in dit internationaal midden in de schitterende omgeving van de “eeuwige stad” zowel een intellectuele verrijking als een unieke persoonlijke ervaring, waarvoor je enkel maar dankbaar kan zijn.

□

